

Államilag finanszírozott infrastrukturális projektek kivitelezésének bizonytalanná válása a gyors építőanyagár-emelkedések miatt

A nyersanyagok, építőanyagok, üzemanyagok és energiahordozók jelentős drágulása miatt bizonytalan számos, korábban már megvalósításra kiválasztott/jóváhagyott projekt Horvátországban. Több állami infrastrukturális nagyprojektet elhalasztottak, mivel a kivitelezők, az esetleges milliós veszteségek miatt, nem hajlandóak folytatni a már megkezdett, vagy 2020-ban leszerződött munkákat.

Az energiahordozók és üzemanyagok 30%-os drágulása mellett megdrágult a beton, a betonvas, a cement (500 kuna/tonnáról (66,67 euró/t) 750 kuna/tonnára (100 euró/t)), de jelentős áremelkedés történt a bitumen, az adalékanyagok, a faanyag és a szigetelőanyagoknál is.

Az építőanyagok ára, a tavalyi ajánlattétel időpontja és az építés kezdete között nem egy esetben 50%-kal emelkedett. Emiatt nem kezdődött el időben a D 10-es főút Kőrös (Krizevci)-Klostar Vojakovacki szakaszának, ahogyan a Farkasevac-Belovár (Bjelovar) útszakasznak az építése sem. A két szerződés értéke 280 M kuna (37,33 M euró), illetve 330 M kuna (44 M euró), viszont a kivitelező nem hajlandó megkezdeni a munkát az időközben történt áremelkedések kompenzálására vonatkozó új szabályozás bevezetése nélkül. A Kőrös (Krizevci)-Kapronca (Koprivnica) vasúti szakasz építése is akadályokba ütközött. A török Cengiz Insaat építőipari vállalat is leállítja az építkezést, mivel eddig 40 M kuna (5,33 M euró) vesztesége keletkezett. A cég szerint a veszteség nagysága csak emelkedik, ugyanis 1 méter sín a korábbi 5.000 kunáról (666,67 euró) átlagosan 9-12.000 kunára (1.200 – 1.600 euró) drágult. A Hrvatski Leskovac – Károlyváros (Karlovac) vasúti szakasz 1,7 Mrd kuna (226,67 M euró) értékű építését az osztrák Strabag cég nyerte el, viszont ezt a Közbeszerzést Felügyelő Állami Bizottság megsemmisítette.

A kormány a problémát olyan rendelettel próbálta megoldani, hogy felhívta a megrendelőket és az ajánlattevőket, hogy közösen állapítsák meg azokat a tételeket, melyeknél 10%-nál nagyobb áremelkedés jelentkezhetsz, de a megrendelők egyszerűen nem tartják magukat a felhívás betartásához. A kivitelezők azt kérik az államtól, hogy ismerjék el számukra az építéshez kulcsfontosságú építőanyagok drágulását, viszont ennek követésére jelenleg Horvátországban nem áll rendelkezésre semmilyen hivatalos procedúra.

Az utóbbi hetekben a gazdasági és az infrastruktúráért felelős minisztérium, a munkaadók szövetsége, a gazdasági kamara, az állami tulajdonú cégek és jogászok bevonásával egyeztetések kezdődtek a témában. A közbeszerzésekről szóló törvény keretén belül van lehetőség az árváltozások miatti költségindexálásra, aminek kiszámolását már a gazdasági kamara meg is kezdte, és egy hónap múlva tesz erre javaslatot. Kérdés, hogy az EU-s forrásokból finanszírozott projektekre vonatkozó szerződések módosítását sokszor elutasító Finanszírozási és Szerződéskötési Központi Ügynökség erre hogyan fog reagálni.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Horvátország